

Udskriftsdato: 18. december 2025

2007/2 BSF 57 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om mulighed for eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager

Folketinget opfordrer regeringen til at skabe mulighed for, at der kan ske hel eller delvis eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager efter endt afsoning, herunder at der skal ske eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager for personer, som ikke har begået ny kriminalitet i en periode på 5 år efter endt afsoning.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund og formål

Mange indsatte i institutioner under kriminalforsorgen står efter endt afsoning i en situation med meget betydelig gæld til det offentlige, fordi de hæfter for sagsomkostningerne i forbindelse med straffesagen. Det kan dreje sig om ganske store beløb, som de pågældende reelt ikke har mulighed for at betale. For mange tidligere indsatte er konsekvensen af en uoverskuelig og uoverstigelig gæld til det offentlige, at de ikke er aktive på arbejdsmarkedet, men i stedet er på offentlig bistand. Dette er hindrende for resocialisering af tidligere indsatte.

Socialistisk Folkeparti foreslår på den baggrund, at der skabes mulighed for eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager. Forslaget vil efter forslagsstillernes vurdering få begrænsede økonomiske konsekvenser for det offentlige – om nogen overhovedet – da forslaget vil bevirke en bedre resocialisering af tidligere kriminelle og et større incitament for disse til at indgå på det almindelige arbejdsmarked.

Sagsomkostninger i straffesager

Reglerne om sagsomkostninger i straffesager fremgår af retsplejelovens kapitel 91. I straffesager udredes omkostningerne ved sagens behandling og straffens fuldbyrdelse af det offentlige med forbehold af ret til at få dem erstattet efter de regler, som følger af de øvrige bestemmelser i retsplejelovens kapitel 91 om sagsomkostninger. En sigtet, som findes skyldig, er pligtig til at erstatte det offentlige de nødvendige udgifter, som er medgået til sagens behandling. Statens regres omfatter de nødvendige udgifter, som er medgået til den pågældende sags behandling, herunder f.eks. forsvarersalær og udgifter til lægeundersøgelser samt tekniske og regnskabsmæssige undersøgelser. Retten til regres omfatter derimod ikke politiets og anklagemyndighedens almindelige driftsudgifter. Justitsministeren kan fastsætte takster til brug ved opgørelsen af det beløb, som den sigtede skal betale til dækning af udgifter til sagkyndig bistand ved sagens behandling.

Størrelsen af sagsomkostningerne

I 2003 blev der opkrævet i alt ca. 234 mio. kr. for sagsomkostninger, fordelt på ca. 80.000 sager, hvilket svarer til et gennemsnitligt beløb på 3.000 kr. pr. sag. De 80.000 registrerede sagsomkostninger, der blev opkrævet i 2003, var fordelt på 29.575 domfældte. De opkrævede beløb kan fordeles i følgende intervaller:

Beløb	Antal
Under 2.500	16.401
2.500-5.000	4.994
5.000-10.000	4.199
10.000-25.000	2.789
25.000-50.000	762
50.000-100.000	285
Over 100.000	145

(Kilde: Retsudvalgets alm. del – bilag 1007 og 1175, 2003-04)

Inddrivelsen af sagsomkostningerne

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden under SKAT, som efter den 1. november 2005 står for inddrivelsen af bl.a. sagsomkostninger. Sagsomkostninger, som ikke betales, skal inddrives, medmindre restanceinddrivelsesmyndigheden skønner, at inddrivelse ikke er mulig eller væsentligt vil forringe skyldnerens levevilkår.

Restanceinddrivelsesmyndigheden kan tillade henstand med eller afdragsvis betaling af sagsomkostninger. Ved henstand med betalingen af sagsomkostninger stilles inddrivelsen i bero, når skyldneren ikke aktuelt har betalingsevne. Restanceinddrivelsesmyndigheden træffer endvidere afgørelse om eftergivelse af bøder og konfiskationsbeløb bortset fra tvangsbøder. Der er derimod ikke hjemmel til at eftergive sagsomkostninger i straffesager, hverken helt eller delvis.

En regelharmonisering på eftergivelsesområdet har endvidere betydet, at den tidligere praksis, hvorefter en bidragsskyldig, der var indsat i en institution under kriminalforsorgen, i forbindelse med løsladelsen havde mulighed for at få eftergivet den bidragsrestance, som den indsatte havde oparbejdet i indsættelsesperioden, er ophævet. En sådan skyldners ansøgning om eftergivelse skal nu behandles efter opkrævningslovens bestemmelser om eftergivelse.

Forslaget

Socialistisk Folkeparti foreslår, at Folketinget opfordrer regeringen til at skabe mulighed for, at der kan ske hel eller delvis eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager efter endt afsoning. Dette indebærer, at der ved endt afsoning skal tages stilling til, om sagsomkostninger har en sådan størrelse, at der skal ske hel eller delvis eftergivelse, eksempelvis på baggrund af en vurdering af den pågældendes forventede reelle betalingsevne og økonomiske forhold i øvrigt, eller om det er rimeligt og tilstrækkeligt at anvende de almindelige (gældende) regler om afdragsordning, lønindeholdelse og henstand.

Socialistisk Folkepart foreslår endvidere, at der under alle omstændigheder skal ske fuldstændig eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager for personer, som ikke har begået ny kriminalitet i en periode på 5 år efter endt afsoning.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen (SF)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager
(Beslutningsforslag nr. B 57).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.